

بعثت پیامبر؛ آغاز درخشان تاریخ اسلام

پیام رسالت حضرت محمد(ص) انقلابی علیه جهل و نادانی و دارای پیامی جهانشمول است...

پیام رسالت حضرت محمد(ص) انقلابی علیه جهل و نادانی و دارای پیامی جهانشمول است. بعثت حضرت محمد به عنوان مهمترین فراز از تاریخ عظیم و باشکوه اسلام، سراغان زنول کلام وحی است. تولد حضرت محمد(ص) بنابر بسیاری از روایات در 17 ربیع الاول عام الفیل (570 م)، یا به روایتی 12 همان ماه در تقویم عربی روی داد. پدر پیامبر، عبدالله فرزند عبدالمطلب و مادرش آمنه دختر وهب و هر دو از قبیله بزرگ قریش بودند، قبیله‌ای که بزرگان آن از نفوذ فراوانی در مکه برخوردار بودند و بیشتر به بازرگانی اشتغال داشتند. عبدالله، پدر پیامبر اندکی پیش از تولد فرزندش برای تجارت با کاروانی به شام رفت و در بازگشت بیمار شد و درگذشت. بنابر رسمی که در مکه رایج بود، محمد را به زنی به نام حلیمه سپردند تا در فضای ساده و پاک بادیه پرورش یابد. وی 6 ساله بود که همراه مادر برای دیدار خویشان به یثرب (مدینه) رفت اما آمنه نیز در بازگشت بیمار شد و درگذشت و او را در ایواه - نزدیک مدینه - به خاک سپردند.

محمد از این پس در گنف حمایت جدش عبدالمطلب قرار گرفت، اما او نیز در 8 سالگی وی درگذشت و سریرستی محمد (ص) بر عهده عمویش ابوطالب گزارده شد. ابوطالب در سریرستی برادرزاده‌اش کوششی بلیغ داشت. در سفری تجاری به شام او را با خود همراه برد و در این سفر بود که راهبی نشانه‌های پیامبری را در او یافت و ابوطالب را از آن امر مطلع ساخت.

شهرت محمد (ص) به راستگویی و درستگاری چنان زبانزد همگان شده بود که امین لقب گرفت و همین صداقت و درستی توجه خدیجه دختر خویلد را جلب کرد و او را با سرمایه خویش برای تجارت به شام فرستاد، سپس چنان شیفتی درستگاری محمد امین شد که خود برای ازدواج با وی پیشقدم شد.

خدیجه برای محمد (ص) همسری فداکار بود و تا زمانی که حیات داشت، پیامبر همسر دیگری برنگردید. او برای پیامبر فرزندانی آورد که پسران همگی در کودکی در گذشتند و در میان دختران از همه نامدارتر حضرت فاطمه (س) است.

نخستین نشانه‌های بعثت پیامبر به هنگام 40 سالگی او، رؤیاها صادقه بوده است، اما آنچه در سیره به عنوان آغاز بعثت شهرت یافته، شبی در ماه رمضان، یا ماه رجب است که فرشته وحی در غار حرا بر پیامبر ظاهر شد و بر او نخستین آیات سوره علق را برخواند.

پیامبر دعوت به توحید را نخست از خانواده خود آغاز کرد و اولین کسی که به او ایمان آورد، همسرش خدیجه و از مردان، پسر عمومیش علی بن ابی طالب (ع) بود که در آن هنگام سریرستی او را پیامبر برعهده داشت.

سه سال پس از بعثت، پیامبر(ص) دستور یافت تا همگان را از خاندان قریش گرد آورد و دعوت توحید را در سطحی گسترده تر مطرح سازد. در این زمان سختگیری مشترکان چندان شد که پیامبر عده‌ای از اصحاب را امر کرد تا به حبسه هجرت کنند و به نظر می‌رسد که برخی از اصحاب نیز میان حبسه و حجاز در رفت و آمد بوده‌اند.

پیام بنیادی اسلام، بازگشت به هدف مشترک پیامبران، یعنی توحید و یکتا پرستی بود، باوری که ایمان بدن در آموزه‌ای مشهور از پیامبر اکرم مایه رستگاری انسان دانسته شده است: قولوا لا اله الا الله تفلحوا. در چنین تفکری، همراه با اقامه قسط که یکی از اهداف اصلی پیامران الهی است، همه امتیازات بشری چون رنگ و نژاد و زبان و دیگر مسائل، تنها دستیمایه‌ای برای شناخت مردمان از یکدیگر دانسته شده و آنچه ملاک و میزان برتری دانسته شده، فقط تفوا است.

پیام رسالت حضرت محمد(ص) هرچند که نخست می‌باشد از میان نزدیکان و قوم خویش آغاز می‌شد، از آغاز پیامی جهانشمول بود. در برخورد با آداب و رسوم مردمان عرب، اگر چه قرآن در مقام ستیز با مظاہر ناپسند آن برآمده و مثلًاً حمیت اعراب پیش از اسلام را حمیه الجاهلیه خوانده است، اما در برخورد با رسوم پسندیده و گاه مبتنى بر تعالیم آسمانی، نقش اسلام، جهت بخشی توحیدی و تصحیح انحرافها بود.

خبرگزاری مهر - گروه دین و اندیشه